

Zaaknummer: 0000
Onderwerp: wijziging Reglement van Orde nav Wet bevorderen integriteit en functioneren decentraal bestuur
Datum vergadering: 20 maart 2023
Van: de griffier

Samenvatting

Op 1 januari 2023 is de Wet bevorderen integriteit en functioneren decentraal bestuur (Integriteitswet) van kracht gegaan. Met deze wet wil de minister van BZK de integriteit van het decentraal bestuur bevorderen. Zo voldoet de minister aan de behoefte van gemeenten naar aanvullende mogelijkheden om met bestuurlijke problemen en integriteitskwesties om te gaan.

Deze wet leidt onder andere tot een aanpassing van de Gemeentewet, op het gebied van integriteit, maar ook geheimhoudingsprocedures. Daardoor zijn we lokaal genoodzaakt tot het doen van wijzigingen in het Reglement van Orde van de vergaderingen van de gemeenteraad (RvO). De wijzigingen op het punt van geheimhouding uit deze nieuwe wet treden pas in werking op 1 april 2023.

-

In deze memo lichten we graag toe welke wijzigingen relevant zijn en stellen we u voor om de voorgestelde wijzigingen in het Reglement van Orde voor besluitvorming door te zenden aan de gemeenteraad.

Doel notitie

Deze nieuwe Integriteitswetgeving komt tegemoet aan behoefte van gemeenten om de integriteit van het decentraal bestuur te bevorderen. Om in Dijk en Waard te blijven voldoen aan de gewijzigde wet, dienen een aantal aanpassingen moeten worden opgenomen in het Reglement van Orde. Deze memo informeert u niet alleen over de voorgenomen veranderingen in het RvO maar ook over de veranderingen die buiten dit reglement vallen. Zo heeft u een overzicht van alle wijzigingen in de gemeentewet die een gevolg zijn van de Integriteitswet..

In de bijlage bij deze memo, vindt u 1. De was-woord-lijst voor het RvO, 2. het nieuwe RvO (concept) en 3. het raadsvoorstel voor het vaststellen van de nieuwe versie van het RvO.

Wijziging Gemeentewet

Met de inwerkingtreding van de Integriteitswet is de gemeentewet op de volgende onderdelen gewijzigd:

1. Nieuwe wethouders moeten een Verklaring Omtrent Gedrag (VOG) overleggen.
2. De geheimhoudingsprocedure verandert op een aantal punten.
3. Raadsleden, burgemeesters en wethouders moeten nevenfuncties terstond en ook elektronisch openbaar maken.
4. Onverenigbare functies en de stemonthouding zijn duidelijker geregeld.
5. De Commissaris van de Koning heeft een prominentere positie bij integriteitskwesties in een gemeente.

1 Verklaring Omtrent Gedrag voortaan verplicht voor nieuwe wethouders

Toelichting	Actie Dijk en Waard
Kandidaat wethouders zijn voortaan verplicht om een VOG te overleggen. Het betekent dat betrokkene niet tot wethouder kan worden benoemd als die geen VOG kan overleggen. Tegen de weigering van een VOG is bezwaar en beroep mogelijk. De overige vereisten voor het wethouderschap blijven bestaan. Zo is vereist dat men ingezetene van de gemeente is, de leeftijd van 18 jaar heeft bereikt en niet is uitgesloten van het kiesrecht. Ook mag dezelfde persoon niet in meer dan één gemeente wethouder zijn¹. Deze bepaling is op 1 januari 2023 in werking getreden. Gemeentewet, artikel 36a, lid 2	-Wijzigingen doorvoeren in nieuwe RvO²

2 Verandering in geheimhoudingsprocedure

Toelichting	Actie Dijk en Waard
De geheimhoudingsprocedure verandert vanaf 1 april 2023 op een aantal punten: - De burgemeester is nu ook expliciet bevoegd om geheimhouding op informatie te leggen en deze informatie te verstrekken aan de raad, het college, de rekenkamer en een commissie. - Mondelinge informatie in besloten raadsvergaderingen is voortaan van rechtswege geheim. - De mogelijkheid vervalt om individuele raadsleden onder geheimhouding te informeren. - De raad hoeft de geheimhouding niet meer te bekrachtigen maar kan die wel opheffen. - Een raadslid of commissielid dat in strijd handelt met een geheimhoudingsplicht kan bij besluit van de raad ten hoogste 3 maanden worden uitgesloten van het ontvangen van informatie waarop een verplichting tot geheimhouding rust.	-Wijzigingen doorvoeren in nieuwe RvO

3 Nevenfuncties voortaan terstond openbaar maken

Toelichting	Actie Dijk en Waard
Raadsleden, burgemeesters en wethouders moeten nevenfuncties voortaan terstond na de benoeming of aanvaarding van een nieuwe nevenfunctie openbaar maken. Die openbaarmaking moet ook op elektronische wijze, naast de bestaande terinzagelegging op een fysieke locatie. Gemeentewet, artikelen 12, 41b en 67.	-Communiceren via Raadsnieuws -Griffie ondersteunt raadsleden bij het updaten van hun gegevens.

4.1 Onverenigbare functies raadsleden

Toelichting	Actie Dijk en Waard
Ten aanzien van onverenigbare functies is in de Gemeentewet verduidelijkt wanneer een raadslid werkzaam kan zijn bij een samenwerkingsverband waar de betreffende gemeente aan deelneemt. Een raadslid mocht, als ambtenaar van een gemeenschappelijke regeling, al geen ondergeschiktheidsrelatie	-Communiceren door griffie

¹ De Tweede Kamer heeft daarnaast een motie aangenomen om te komen tot een verplichte risicoanalyse voor kandidaat-wethouders. Het ministerie van BZK werkt momenteel aan een zelfstandig wetsvoorstel.

² Bijlage 2 Was-wordt lijst - behelst een overzicht van de voorgestelde aanpassingen

hebben met het gemeentebestuur van de gemeente waar hij raadslid is. Een dergelijk raadslid mag nu ook geen werkzaamheden meer verrichten ten behoeve van de gemeente waar hij raadslid is, tenzij diegene vrijwilliger of ander persoon is die uit hoofde van een wettelijke verplichting niet bij wijze van beroep hulpdiensten verricht. Dat betekent dat een raadslid niet werkzaam mag zijn voor een organisatie waarmee de gemeente een Gemeenschappelijke Regeling heeft, óf kan aantonen dat hij geen werkzaamheden uitvoert voor de eigen gemeente. Gemeentewet, artikel 13, lid 1, sub o.	
---	--

4.2 (niet) Deelnemen aan stemmingen en beraadslagingen

	Actie Dijk en Waard
Een raadslid mag niet deelnemen aan een stemming (de besluitvorming) over een aangelegenheid die hem rechtstreeks of middellijk persoonlijk aangaat of waarbij hij als vertegenwoordiger is betrokken. Voortaan geldt dat ook voor de beraadslaging. Dan dient een raadslid ook de vergadering al te verlaten. Gemeentewet, artikel 28	- Communicatie door griffie

5 Adviserende en bemiddelende rol Commissaris van de Koning

	Actie Dijk en Waard
Binnen het gemeentebestuur draagt de burgemeester een bijzondere verantwoordelijkheid voor het bevorderen van de bestuurlijke integriteit. Het lokale politieke krachtenveld kan ertoe leiden dat de burgemeester belemmerd wordt om te handelen naar deze plicht, of dat een bestuurlijke situatie zodanig escaleert dat hij de grip verliest. De Commissaris van de Koning (CvdK) heeft een adviserende en bemiddelende rol wanneer sprake is van verstoorde bestuurlijke verhoudingen binnen een gemeente, of van een situatie waarbij de bestuurlijke integriteit van een gemeente in het geding is. De CvdK mag voortaan alle vergaderingen van het gemeentebestuur bijwonen en alle documenten inzien waarvan naar zijn redelijk oordeel voor het vervullen van zijn specifieke taak kennisneming nodig is. Op die wijze kan hij voortaan ook kennisnemen van informatie die in verband met bijvoorbeeld geheimhouding niet openbaar toegankelijk is of deelnemen aan vergaderingen die besloten zijn. Het is de bedoeling dat de CvdK's met het oog op de autonomie en het zelfreinigend vermogen van gemeenten niet lichtvaardig van deze bevoegdheid gebruik zullen maken. Provinciewet, artikel 182, lid 2.	- Communicatie door griffie

- Bijlagen die onderdeel uitmaken van het besluit

Bijlage 1 zaaknummer Raadsvoorstel

Bijlage 2 zaaknummer Was-wordt lijst zaaknummer..

Bijlage 3 zaaknummer Nieuwe RvO zaaknummer..